

Suomi pyrkii vaikutusvaltansa kasvattamiseen toimimalla unionin valtavirrassa. Tämä tarkoittaa, että Suomi on aktiivisesti mukana kehittämässä unionia, on hakemassa rakentavia ratkaisuja, punnitsee kantojaan määritellesään myös unionin kokonaisetua ja ja toimii aloitteentekijänä.

Valtioneuvoston EU-selonteko

EU-politiikkaa vaivaa kumma kiemurtelu. Toistellaan, että se on tärkeää, ja luetaan korulauseita, mutta todellisia toimia leimaa lähinnä väistelyhalu. EU-politiikassa on vaikea ottaa vastuuta, sillä Suomelle hankalien EU-päätösten esittely ei juuri poliitikon suosiota kasvata.

Usein esitetty väite, että Suomi oli aikaisemmin aktiivisempi EU-toimija, on osittain totta. Suomen EU-politiikka on nyt harmaampaa, mutta toisaalta tilanne sanelee osan toimintatavoista.

– Ajat ovat sellaiset, ja EU on epävarmuuden tilassa, arvioi EU-politiikan viivahteita entinen ulkoministeri **Erkki Tuomioja** (sd).

Ilmastokysymyksissä Suomella olisi varaa olla visionääri. Esimerkiksi Alma Median sanomalehtien kyselyssä (AL 22.5.) äänestäjät pitivät europarlamentaarikon tärkeimpänä tehtävänä ilmastosta ja ympäristöstä huolehtimista. Ihmiset ovat havahtuneet siihen, että ympäristöongelmat eivät tunne rajoja.

Meillä ajatellaan mielellään, että Suomi olisi edelläkävijä ympäristöasioissa. Käytetäänhän meillä esimerkiksi uusiutuvaa energiaa enemmän kuin EU-maissa keskimäärin.

Totuus kuitenkin on, että esimerkiksi ilmastopolitiikassa Suomi on keskittynyt olemaan rakentavasti hiljaa ja peesamaan muiden perässä. Erkki Tuomiojan mielestä Suomi on lähinnä pitänyt huolta kansallisista varuimista ja laskeskellut, mitä mikäkin maksaa.

Hallituksen ilmastopoliittinen asian tuntija, kansanedustaja **Oras Tynkkynen** (vihr) sanoo suoraan, että vielä muutamia vuosia sitten Suomi oli ilmastokysymysten jarru. Nyt asenne on sentään muuttunut kohtuullisen myönteiseksi.

Lähes kaikki EU-maat ovat yksimielisiä siitä, että päästöjä on vähennettävä. Ongelma vain on, että nykytaso ei riitä, jos maapallon lämpeneminen halutaan pysäyttää kahteen asteeseen. Työn sarjaa siis riittäisi.

Ilmastokysymysten lisäksi aloitteellisuuden puute vaivaa muitakin EU-politiikan linjoja. Eurovaaliehdokas **Pilvi Torsti** (sd) kannustaa suomalaisia miettimään niinkin perustavanlaatuisista kysymyksiä kuin mitä me EU:lta oikein haluamme.

Unioni on laajentunut 27 maan yhteisöksi, joka on samalla myös syventänyt yhteistyötään. Emme ole vielä edes ihan selvillä, mitä se on tuonut tullessaan.

EU on talousliitto, joka kiistatta tuo hyötyä jäsenmailleen. Talouskriisinkin on arvioitu törmänneen EU:n jäsenvaltioihin miedommin kuin se olisi törmännyt yksittäisiin valtioihin. Toisaalta EU on liikkunut kriisin hoidossa jähmeästi, sillä talouspolitiikka on jäsenvaltioiden omissa käsissä.

Suomella voisi olla tässä tilanteessa oiva mahdollisuus puffata pohjoismaista mallia ja hyvinvointivaltiota. Se kun on kestänyt markkinoiden myllerryksessä huomattavasti paremmin kuin entisten itäblokin maiden markkinahumu.

– Ihmettelisin, jos uusiin jäsenmaihiin ei kehitetä vahvempaa sosiaaliturvajärjestelmää, Pilvi Torsti ennustaa.

Samansuuntaisia ehdotuksia on myös Oras Tynkkysellä.

– EU voisi olla kestävä talouden koealue, jossa avoimet markkinat yhdistyvät sosiaaliturvaan ja työntekijöiden oikeuksiin. EU voisi näyttää mallia muille maille, Tynkkynen hahmottelee visiota, jota Suomen kelpaisi EU:ssa ajaa.

EU:n laajenemiseen hallitus ottaa selonteossaan reippaasti kantaa, sillä Suomi kannattaa Turkin, Länsi-Balkanin maiden ja kaikkien Pohjoismaiden EU-jäsenyyttä. Tässäkin Suomi voisi liittoutumattomana ja luotettavassa maineessa olevana maana ottaa aktiivisemmän roolin.

– Suomen politiikkojen olisi helppo olla aktiivisia, sillä kansa ei juuri vastusta laajenemista. Voisimme tarjota apua esimerkiksi Kroatian ja Slovenian rajakiistaan tai Turkin jäsenyysneuvotteluihin, Hanna Ojanen visioi.

EU-politiikkaa linjaavassa selonteossa korostetaan, että uudet jäsenmaat ovat tervetulleita unioniin, jos ne täyttävät sovitut ehdot, eli niiden talous ja ihmisoikeudet ovat EU-kunnossa. Se on Ojasen mielestä virkamiesmäinen lähestymistapa, jonka avulla voi halutessaan välttää poliittista vastuunottoa.

Laajenemisesta ei ole tähänkään saakka päätetty pelkän taulukon perusteella. Esimerkiksi Bulgarian ja Romanian kohdalla painoivat myös poliittiset syyt, ja ne pääsivät unioniin kenties aikaisemmin kuin ne olisivat olleet valmiita.

Turvallisuuspolitiikassa Suomen linja on noudattanut tuttua, myötäilevän kannattavaa kaavaa. Ryppy rakkauteen tuli, kun Suomessa säikähdettiin perustuslakisopimukseen muotoiltua avunantopykälää. Tulevaisuudessa voidaan joutua pohtimaan, voiko suomalaisia joukkoja lähettää puolustamaan toista EU-maata.

Oras Tynkkynen mielestä EU-yhteistyöstä ei ole päästy keskustelemaan, koska Suomi on jäänyt Nato-keskustelun vangiksi. Hänellä olisi tarjota pitkälle menevä visio turvallisuusyhteistyöstä.

– EU:n pitäisi siirtyä omaan armeijaan, mikä tekisi kansallista puolustusta tarpeettomaksi. Yhteisellä armeijalla ja puolustuksella olisi suurempi vaikuttavuus. Silloin Natoakin tarvittaisiin vähemmän.

Ei ole kyse siitä, etteikö Suomesta visioita löytyisi. Reipas idea EU-politiikasta katoaa kuitenkin jonnekin määrittelemättömään avaruuteen. Kenties poliittiseen korrektiuteen. Kenties suomalaiskansalliseen väkeneminen on kultaa, visioiminen hopeaa -asenteeseen.

Mutta selonteon mukaan *Suomi on aktiivisesti mukana kehittämässä unionia ja toimii aloitteentekijänä.*

»Kursivoidut kohdat ovat valtioneuvoston selonteosta EU-politiikasta.

MEDIA

Jyrki Lehtola

aamulehti.fi/sunnuntai/kolumnit

Ihmiskohtalot ja sen tulkinnat

»Kukaan meistä ei tiedä, mitä toisen päässä liikkuu, siksi on aina hyvin arveluttavaa täysin ulkopuolisen uutisoida, mitkä ovat toisen ihmisen motiivit.

Mitä suurempi asia, sitä hiljempaa ulkopuolisen kannattaa olla.

SIG-yhtyeen **Matti Inkinen** löytyi viime maanantaina kuolleena merestä. Inkinen oli kadonnut läheisiltään muutamia viikkoja aikaisemmin, ja pahinta pelättiin.

Jo Inkisen katoamisen aikaan syytökset ja morali-soinnit levisivät pitkin internetiä. Ennen Inkisen katoamista *7 päivää* -lehti oli julkaissut näyttävän jutun, jossa kerrottiin Inkiseen kohdistuneista lapsipornoepäilyistä. Sen jutun esillepano oli inhottava ja asia-ton; siinä loattiin mies, joka on syytön niin kauan kunnes syylliseksi todetaan.

Kun Inkisen löytymisestä oli kulunut kaksi päivää, kansanedustaja ja EU-ehdokas **Velto Virtanen** otti *Uuden Suomen* blogissaan esille *7 päivää* -lehden osuuden Inkisen kuolemaan. Hirveästi tulkinnan varaa Virtasen kirjoitus ei jättänyt: ”Sairaana ja hyvämaineisen ihmisen kuolemaan ajaminen” epäilykuulustelun vuotamisen perusteella ”on törkeä ja harvinaisen paha teko!”

Virtanen on oikeassa siinä, että Inkinen leimattiin liian näkyvästi ja hätäisesti kesken tutkintaa lehden

kannessa, mutta siihen Virtanen olisi saanut jäädä. Ymmärrän, että Virtasella on yhä pahemmaksi kasvava trauma siitä, ettei häntä ole koskaan otettu vakavasti, mutta omia media-traumojaan ei kan-

Kun yhtyeen keskeinen jäsen on menehtynyt traagisesti, toivoisi, että surua käsiteltäisiin muuten kuin asettamalla tiedotusvälineitä boikottiin.

nata tunkea toisten onnettomuuksiin.

Me emme tiedä, mikä ajoi kenenkin tekemään mitä, ja on aika vaarallista esittää ulkopuolisena väitteitä, joissa kertoo tietävänsä, miksi ihminen menehtyi, etenkin jos syyttää samalla ulkopuolisia. Jopa Virtasen kannattaisi hankkia itselleen jostain sen verran arvokkuutta, ettei tunge omaa agendaansa esille, kun perheeltä on menehtynyt isä ja puoliso.

Hieman samaa voisi sanoa toisesta tamperelaismuusikko-kansanedustajasta. **Mikko Alatalo** juonsi aikoinaan *Hittimittari*-ohjelmaa, jossa myös Inkisen SIG-yhtye esiintyi.

Tiistain *Ilta-Sanomissa* Alatalo kertoi suhteestaan edesmenneeseen: ”En tuntenut häntä kovin hyvin, mutta sain sellaisen kuvan, että hän oli hyvin vilpitön ja ehkä vähän ujo ihminen”, Alatalo kertoi lehdelle.

Hittimittaria esitettiin 1980-luvulla, joten ehkä Mikko Alatalonkin olisi hyvä hiljentyä. Toimittajalle voi myös sanoa: ”En mä Inkistä tuntenut, ja on asiantonta, että mä puhuisin hänestä mitään”.

Keskiviikkona SIG-yhtyeen muut jäsenet puuttuivat mediakeskusteluun ja julkaisivat nettisivuillaan tiedotteen, jossa ilmoittivat asettavansa boikottiin Seiskan sekä Seiskan uutista nettisivuillaan siteeranneen *Iltalehden*.

Kun yhtyeen keskeinen jäsen on menehtynyt traagisesti, jotenkin sitä toivoisi, että surua käsiteltäisiin muuten kuin asettamalla tiedotusvälineitä boikottiin, mutta tähän on tultu: SIG-yhtyeen jäsenet suostuvat kertomaan surustaan vain valitsemitään tiedotusvälineille.

Me emme tiedä, mikä ajoi Inkisen tekemään mitään, mutta *Kotimaa*-lehden päätoimittajan tehtävistä Seiskaa julkaisevan Allerin toimitusjohtajaksi siirtyvän **Pauli Aalto-Setälän** haasteet eivät tule olemaan pelkäämään taloudellisia.